

Carta oberta a les entitats i ciutadans de Sabadell

Com tots sabeu, el passat dimarts 9 de desembre de 2014 es va produir un episodi de fort vent combinat amb ràfegues de vent molt intenses, superiors als 100 km/h amb resultats catastròfics a la finca de Can Deu, propietat de la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859, hereva de l'Obra Social de Caixa d'Estalvis de Sabadell.

L'estimació dels arbres caiguts al Bosc de Can Deu a causa del vent, feta pels agents rurals i per enginyers forestals, és una mitjana del 75% sobre el total, amb extenses àrees en què l'afectació és del 100% i àrees en que encara hi queden força exemplars en peu. La quantitat de pins abatuts, doncs, s'estima en 45.000 exemplars. Cal tenir en compte, però, que molts dels pins que encara són dempeus poden estar molt afectats i caldrà tallar-los.

Aquesta estimació, però, és provisional donat que no es pot accedir al bosc més enllà d'uns pocs metres en cap dels accessos (masia, aparcament de la carretera de Matadepera i Sant Julià) per l'acumulació d'arbres caiguts. Els càlculs s'han pogut fer a partir de les imatges que van enregistrar en un vol en helicòpter el dimecres 10 de desembre. Juntament amb les finques de Can Casamada i Can Vilà, l'Espai Natura ha estat la finca més afectada dins del municipi de Sabadell.

Pel que fa al centre d'educació ambiental i al museu, situats a la masia de Can Deu i instal·lacions annexes, els edificis principals han patit només danys menors, consistent en la caiguda d'algunes teules. Per contra, la resta d'equipaments han estat molt malmesos: els espais de pícnic per a les escoles i el jardí romàntic es troben sota els pins caiguts, amb bancs, fanals, murs, reixes, canonades i casetes d'eines trencats. Les línies telefòniques han estat destruïdes i fins el divendres 12 no es va restablir el subministrament elèctric a la masia.

L'església de Sant Vicenç de Verdors, del segle XI, no sembla haver patit danys importants, però caldrà esperar a retirar els pins per a poder avaluar l'estat de la seva coberta.

Les feines que s'han dut a terme en un primer moment han estat les d'obrir l'accés a la masia des del barri de Can Deu i restablir els serveis de llum i telèfon. Per obrir l'accés de 400 m ha calgut una quadrilla de 7 operaris d'una empresa forestal treballant dues jornades completes i que els operaris d'Endesa tallessin els cables de la línia de mitja tensió que travessa el bosc. El personal de l'Espai Natura ha estat condicionant l'espai, tot enretirant les restes vegetals de l'entorn.

Actualment s'està treballant en la retirada dels arbres caiguts a les zones de pícnic i al jardí romàntic per tal de poder restablir el servei d'activitats del centre a primers de gener.

S'espera la inspecció dels pèrits de les asseguradores, que han de valorar els danys patits tant als immobles com al bosc.

Les feines a realitzar a mig termini són les de retirar les restes vegetals del bosc. Aquesta tasca es desenvoluparà en un període de mesos donat el volum d'arbres caiguts i a la dificultat de la feina. És imprescindible que aquestes tasques les realitzin operaris professionals d'empreses forestals per garantir-ne la seguretat. I també és molt important que els ciutadans no s'acostin a les zones forestals fins que no hagin estat netejades, pel perill de fer-se mal, tal com indiquen els cartells grocs editats per l'Ajuntament i penjats a l'entrada de tots els camins i corriols del Bosc de Can Deu.

Aquestes activitats s'hauran d'emprendre al més aviat possible per tal de poder netejar la màxima superfície de bosc abans de la campanya de prevenció d'incendis del proper estiu. Tot i així, no veiem realista haver deixat tot el bosc net d'arbres caiguts abans de l'estiu.

Les feines a llarg termini són les destinades a la recuperació del bosc de Can Deu. La base d'aquesta recuperació seran els rodals amb presència d'alzinar incipient, que sembla haver patit una afectació menor a l'espera de poder accedir per a valorar-ho. També es podrien mantenir els rodals en què la massa de pins que han sobreviscut sigui suficient per a garantir-ne la viabilitat, sense deixar de banda l'objectiu de substituir la pineda (més feble davant de condicions meteorològiques adverses, nevades i ventades, així com d'incendis) per un alzinar, tal com recull el Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal de la finca, vigent des del 2002.

Als rodals en què no hi quedi arbrat caldrà valorar la possibilitat de fer-ne repoblacions forestals, fer una rompuda per a destinar zones a nous camps de conreu que garanteixin un mosaic paisatgístic (difícil donada la baixa productivitat de la terra) o bé establir-hi tallafocs.

És important remarcar que, donat el grau d'afectació de la finca, les tasques de recuperació precisaran d'un període de temps molt llarg. Només la neteja del bosc exigirà d'un període de mesos, mentre que el bosc trigarà decennis en tronar a créixer. Cal assumir que el paisatge del Rodal (no només el de Can Deu) ha patit un canvi radical.

Els propietaris forestals de les finques afectades, en coordinació amb l'Ajuntament de Sabadell i altres administracions, ja han començat a establir contactes per tal d'encarar la neteja dels boscos i el futur d'aquests.

Tanmateix, des de la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859 volem agrair l'interès i la preocupació de molts ciutadans pel futur del bosc de Can Deu que han mostrat tot expressant les seves opinions i fins i tot oferint-se a col·laborar en les tasques de recuperació del bosc. En el seu moment, la

Fundació comunicarà a tot aquell que vulgui participar-hi quines seran les actuacions en què podran col·laborar si així ho volen.

Volem recordar a la ciutadania que l'Ajuntament va emetre un comunicat el passat dia 12 segons el qual no està permès l'accés als boscos del rodal pel perill que comporta el desplaçar-se entre els arbres caiguts i per la possibilitat de caiguda de les branques o dels arbres que encara són en peu però greument afectats. Confiem en el bon seny de tothom per tal d'evitar situacions de risc potencial a les persones.

La voluntat de la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859, propietària de la finca, és que Can Deu pugui regenerar la seva massa forestal i continuï essent un espai per al gaudi dels ciutadans i el contacte amb la natura.

Espai Natura Fundació Sabadell 1859
17 de desembre de 2014